

Sygn. akt II AKa 243/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Izabela Szumniak (sprawozdawca)

Sędziowie: SA Adam Wrzosek

SA Małgorzata Janicz

SA Katarzyna Capałowska

SA Sławomir Machnio

Protokolant: sekretarz sądowy Ewelina Turlej

przy udziale **prokuratora Przemysława Nowaka**

i pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych **J. G., W. G. (1) i K. Z. – adwokata R. C.**

po rozpoznaniu w dniach 6 grudnia 2022 r., 11 stycznia 2023 r., 14 marca 2023 r. i 1 czerwca 2023 r. sprawy

K. P. (1)

urodzonego (...) w P.,

syna K. i A. z domu W.,

oskarżonego z art. 148 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez **obrońcę oskarżonego i prokuratora**

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 26 stycznia 2021 r., sygn. akt XII K 25/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego K. P. (1) w ten sposób, że:

a) **ustala, iż czynu przypisanego w punkcie 1. wyroku, a zarzuconego w punkcie I. aktu oskarżenia K. P. (1) dopuścił się mając zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem, w rozumieniu art. 31 § 2 k.k.;**

b) **przyjmuje, że czynu przypisanego w punkcie 2. wyroku, a zarzuconego w punkcie II. aktu oskarżenia K. P. (1) dopuścił się mając zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem i z podstawy skazania za ten czyn eliminuje art. 31 § 2 k.k.;**

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. **zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokat M. O., Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 4320 (cztery tysiące trzysta dwadzieścia) złotych, powiększoną o należny podatek VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w instancji odwoławczej;**

IV. **zwalnia oskarżonego w całości od zapłaty kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 243/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1 **Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 stycznia 2021 r., sygnatura akt XII K 25/18

1.2 **Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,	

	jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
			1. w czasie czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie 1. wyroku Sądu Okręgowego a zarzuconego w punkcie I. aktu	

			<p>oskarżenia oskarżony K. P. (1) miał zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia czynu, zaś jego zdolność pokierowania swoim postępowaniem była ograniczona w stopniu znacznym w rozumieniu art. 31 § 2 k.k.</p> <p>2. w czasie czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie 2. wyroku Sądu Okręgowego, a zarzuconego w punkcie II. aktu oskarżenia K. P. (1) miał zachowaną zarówno zdolność rozpoznania znaczenia czynu, jak i zdolność pokierowania swoim postępowaniem. Jego poczytalność nie była zatem ograniczona w rozumieniu art. 31 § 2 k.k.</p>	
<p><u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u></p>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
		-----		-----

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.
	<p>Pisemna opinia sądowa psychiatryczno-psychologiczna z dnia 26 lipca 2022 r. wydana przez specjalistów psychiatrów dr n. med. J. P. i lekarza M. M. oraz specjalistę psychologii klinicznej M. N. (III zespół biegłych) oraz ustne opinie uzupełniające złożone przez wyżej wymienionych biegłych na rozprawach apelacyjnych w dniach 6 grudnia 2022 r. i 14 marca 2023 r.</p>	<p>Po przeprowadzeniu w postępowaniu apelacyjnym wskazanego dowodu z pisemnej i ustnych opinii sądowo-psychiatrycznych biegłych J. P., M. M. i M. N. Sąd Apelacyjny wnioski tych opinii uczynił podstawą ustaleń faktycznych w zakresie kwestii poczytalności oskarżonego K. P. (1) w czasie czynów i w czasie postępowania.</p> <p>Tym samym podzielił stanowisko Sądu Okręgowego w kwestii niemożności ustalenia tych faktów na podstawie opinii I zespołu biegłych oraz opinii sądowo-psychologicznej dr nauk hum. E. M., którzy to uznali opiniując na etapie postępowania przygotowawczego i przed Sądem I Instancji, że oskarżony K. P. (1) w chwili popełnienia obu zarzucanych mu czynów był niepoczytalny w rozumieniu art. 31 §1 k.k.</p> <p>Wnioski biegłych powołanych przed Sądem Apelacyjnym, które ostatecznie stanęły u podstaw ustaleń faktycznych w zakresie poczytalności są częściowo zbieżne z wnioskami opinii II zespołu biegłych – prof. nadzw. dr hab. n. med. J. H., dr n. med. K. T. i mgr T. G., których opinię Sąd Okręgowy uczynił podstawą ustaleń faktycznych w zakresie poczytalności. W szczególności oba zespoły (II i III) uznały, że oskarżony</p>

nie cierpi na chorobę psychiczną ani upośledzenie umysłowe tylko na inne zakłócenia czynności psychicznych w postaci głębokich zaburzeń osobowości, a mianowicie osobowości schizotypowej (a według III zespołu również narcystycznej i obsesyjno-kompulsywnej). Oba te zespoły wykluczyły aby w chwili czynów K. P. (1) był całkowicie niepoczytalny.

III zespół biegłych w zakresie zbrodni zabójstwa uznał, że wskazane głębokie zaburzenia osobowości spowodowały, że oskarżony miał co najwyżej w stopniu znacznym ograniczoną zdolność kierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 2 k.k., przy jednoczesnym zachowaniu zdolności rozpoznania znaczenia czynu. Tymczasem II zespół uznał, że zarówno zdolność rozpoznania znaczenia czynu jak i zdolność pokierowania swoim postępowaniem były u oskarżonego ograniczone w stopniu znacznym. **Oba zespoły uznały zatem, że w czasie popełnienia zbrodni zabójstwa oskarżony miał poczytalność ograniczoną w stopniu znacznym.**

III zespół biegłych w zakresie czynu z art. 222 § 1 k.k. uznał, że oskarżony miał zachowaną zarówno zdolność do rozpoznania znaczenia tego czynu jak i zdolność do pokierowania swoim postępowaniem. Wykluczył zatem aby w chwili czynu, poczytalność oskarżonego była ograniczona w stopniu znacznym.

Czyniąc opinię zespołu III podstawą ustaleń faktycznych w zakresie poczytalności oskarżonego w pierwszym rzędzie podkreślić należy, że opiniujący w niniejszej

sprawie III zespół biegłych miał możliwość zapoznania się z całym materiałem dowodowym zgromadzonym w toku sporządzania opinii przez poprzednie zespoły biegłych, w tym wynikami obserwacji sądowo-psychiatrycznej, danymi osobopoznawczymi (k. 3-6 opinii), wywiadami od badanego, stanem fizycznym, w tym badaniami laboratoryjnymi oraz obrazowymi mózgu (karta 7 opinii) oraz przeprowadzili własne badania. Na podstawie wskazanych danych zespół III dokonał opisu stanu psychicznego K. P. (1) (k. 8-11).

Na kanwie badań psychologicznych przeprowadzonych w dniach 12 i 13 marca 2022 r. oraz 1 kwietnia 2022 r. oraz uwzględniając wyniki badań poprzednich zespołów biegłych określono funkcjonowanie poznawcze, intelektualne, społeczne i emocjonalne oskarżonego K. P. (1) oraz dokonano oceny psychologicznych wyznaczników poczytalności. Całokształt danych uzyskanych z profilu MMPI- 2 (badanie z użyciem Minnesockiego Wielowymiarowego Inwentarza Osobowości ®-2 - (...)®-2) oraz pozostałych danych pochodzących z akt sprawy świadczy zdaniem III zespołu biegłych o głębokich zaburzeniach osobowości u K. P. (1) z dominującymi cechami schizotypowymi, narcystycznymi oraz w mniejszym stopniu obsesyjno-kompulsywnymi.

Biegli zwrócili przy tym uwagę, że uzyskany profil MMPI-2 jest zgodny z opisem psycholog T. G. z IPiN (II zespół biegłych) co dodatkowo potwierdza, że wynik odzwierciedla trwałą osobowościową charakterystykę badanego K. P. (1), potwierdzoną na przestrzeni czasu powtórnym

badaniem z użyciem MMPI-2 (k. 18 opinii).

Wobec powyższego stwierdzić należy, że oba zespoły biegłych (II i III) wykluczyły kategorycznie aby oskarżony cierpiał na chorobę psychiczną w postaci schizofrenii niezróżnicowanej u osoby z pierwotnymi mieszanymi zaburzeniami osobowości (taką diagnozę postawił I zespół biegłych).

Z opinii psychologicznej zespół III wysnuł następujące wnioski (k. 21 opinii)

1. opiniowany w trakcie przeprowadzonych badań przyjął postawę oporującą i symulującą głębokie zaburzenia psychiczne;
2. przeprowadzone badanie z użyciem (...)2, uzupełnione o analizę dokumentacji i aktualne badania opiniowanego wskazuje na głębokie mieszane zaburzenia osobowości
3. opiniowany nie wykazuje istotnych orzecznico deficytów intelektualnych ani zaburzeń funkcji poznawczych.

Następnie biegli dokonali ustrukturyzowanej klinicznej oceny zagrożenia i opisali najbardziej obciążające czynniki ryzyka przemocy u oskarżonego wskazując na konkretne metody użyte przy badaniu tych okoliczności (k. 21 – 27).

Odnosnie przyjętego rozpoznania i wykluczenia choroby psychicznej biegli powołali się także (oprócz wskazanych wyżej badań T. G. i badań własnych z użyciem testu (...)2 oraz wniosków opinii biegłego psychologa M. B. (1)) na wywiady od badanego, zeznania świadków, badania psychiatrów i psychologów

z Oddziałów Psychiatrii Sądowej AŚ w P., S. i Ł..

Krytycznie odnieśli się w tym zakresie do opinii I zespołu biegłych i swoje stanowisko przekonywająco uzasadnili, każdorazowo odnosząc się do konkretnej przyjętej metodologii badań (k. 31-42 opinii). Na kartach 42-44 biegli wskazali kryteria diagnostyczne w zakresie schizotypowych i narcystycznych zaburzeń osobowości, wyłuszczone u oskarżonego. Podkreślili (k. 46 – pkt 10 opinii), że przy ocenie zdolności kierowania swoim postępowaniem przez K. P. w czasie czynu (zbrodni zabójstwa) należało uwzględnić podawane przez niego motywy zbrodni w zestawieniu z jego cechami osobowości schizotypowej, narcystycznej i obsesyjno-kompulsywnej.

Biegli podkreślili, że w psychiatrii sądowej przyjmuje się, że zniesiona zdolność kierowania swoim postępowaniem występuje w przypadku chorób psychicznych gdzie chory dokonuje działań pod wpływem urojeń, omamów, zaburzeń świadomości. Nadto, z motywów, okoliczności, przebiegu, modus operandi, można znaleźć i wykazać wyraźny związek tych objawów psychopatologicznych z działaniami sprawcy. Odnosnie działania K. P. (1) biegli nie stwierdzili objawów choroby psychicznej, stwierdzając jednocześnie, że w cytowanych w opinii kryteriach diagnostycznych zaburzeń schizotypowych wyraźnie stwierdza się, że nie ma tam urojeń (k. 46 opinii).

Powyzsza konstatacja biegłych z zespołu III zgodna jest z tezami opinii II zespołu biegłych. Oba zespoły zwróciły przy tym uwagę,

że w trakcie postępowania i badań oskarżony przyjmował symulacyjną postawę obronną, która polegała na niedorzecznych wypowiedziach, siedzeniu tyłem do sądu, trzymaniu rąk w nienaturalnej pozycji itp.

Dla celów diagnostycznych i opiniodawczych biegli III zespołu dokonali również analizy treści i formy listów K. P. pisanych przez niego w areszcie (k. 54-57). Zaopiniowali, iż treść, forma, grafizm tych listów nie wskazuje na cechy tzw. patologii pisma jaka występuje np. u osób chorych na schizofrenię.

W zakresie wniosków opinii zespołu III w kwestii poczytalności oskarżonego w chwili czynu z art. 148 § 1 k.k. i w czasie postępowania to znajdują się one w pkt VIII opinii (k. 64-66).

III zespół biegłych wykazał, że decyzje i zachowania K. P. (1) opisane szczegółowo na kartach 50-53 opinii pisemnej w zakresie realizacji przestępstwa zabójstwa, wskazują jednoznacznie, iż w czasie dokonywania czynu oskarżony nie mógł mieć zniesionej ani znacznie ograniczonej świadomości dokonywanego czynu. Przeciwnie, opisane zachowania wskazują, że cały czas miał świadomość tego co robi oraz, że może za to odpowiadać karnie. Tym samym zdaniem biegłych nie miał zniesionej zdolności rozumienia znaczenia czynu i nie miał jej również ograniczonej w stopniu znacznym. Biegli zwrócili uwagę na 38 wymienionych przez nich, podjętych w czasie czynu decyzji, które były racjonalne, adekwatne do sytuacji i zrozumiałe psychologicznie. Decyzje te, zdaniem biegłych nie wskazują na elementy patologicznego myślenia,

nie mają cech paralogiczności, niezrozumiałości, nietypowości, wręcz przeciwnie są zrozumiałe i typowe dla osób, które chcą dokonać przestępstwa.

Biegli wskazali przy tym, że podobnie opiniowali biegli psychologowie z KSP oraz powoływał się na te okoliczności prof. J. H. z zespołu II (k. 53 opinii).

W punkcie 15. opinii opisane zostały kryteria, które winny być zastosowane przez biegłych przy opiniowaniu sądowo-psychiatrycznym. Biegli zaznaczyli, że konsekwentnie stosują metodę mieszaną, tzn. wykorzystując kryteria biologiczno-psychiatryczne (diagnozę) jak i kryteria psychologiczno-prawne.

Dokonali szczegółowej analizy okoliczności, które winny być wzięte pod uwagę do oceny zdolności pokierowania przez K. P. (1) swoim postępowaniem w chwili czynu z art. 148 § 1 k.k. Wskazali przy tym, że analiza zdolności pokierowania swoim postępowaniem musi być połączona również ze szczegółową analizą motywacji czynu. Ostatecznie przyjęli, iż nie ma dowodów, że oskarżony miał zniesioną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i kierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 §1 k.k.

Biorąc natomiast pod uwagę rozpoznanie u K. P. zaburzeń osobowości typu schizotypowego, które miały wpływ zarówno na jego funkcjonowanie w życiu, społeczeństwie i pracy, jak i podjęciu decyzji o potrzebie sprawdzenia się, doświadczenia dokonywania zabicia biegli stwierdzili, że nie mogli uznać iż nie miały one zupełnie wpływu na jego zachowanie się i działanie

w czasie czynu i powodowały, że w wyniku odczuwanego przez oskarżonego „przymusu” dokonał on zabójstwa. Z tego to powodu przyjęli, że jego zdolność kierowania swoim postępowaniem była ograniczona co najwyżej w stopniu znacznym – po myśli art. 31 § 2 k.k. – a nie w jakimś większym stopniu.

Sąd Apelacyjny przychyła się do wyrażonego przez biegłych stanowiska, że ocena ta oparta jest na szczegółowej analizie okoliczności, motywów, przebiegu czynu oraz zachowaniu się opiniowanego po czynie.

Dodatkowo biegli w punktach 7-9 (k. 65 opinii) przyjęli, że K. P. (1) wymaga stosowania środka zabezpieczającego, jak przewiduje art. 93 b k.k., a w razie skazania wymaga okresowego pobytu w oddziale terapeutycznym ZK. Uznali, że prognoza długoterminowa zakłada konieczność stosowania intensywnych środków zabezpieczających lub bezterminowego umieszczenia w odpowiedniej instytucji ze względu na bardzo wysokie ryzyko ponownego popełnienia czynów przeciwko życiu i zdrowiu, w tym czynów podobnych do tego, którego dopuścił się oskarżony (k. 26 opinii).

Wskazali nadto, że jako osoba mająca sprawny, wysoki intelekt, mająca wyższe wykształcenie, znająca języki obce, jest w pełni zdolny do uczestnictwa w postępowaniu przed sądem i prowadzenia obrony w sposób samodzielny i rozsądny.

Biegli swoją opinię pisemną w zakresie czynu z art. 148 § 1 k.k. podtrzymali na rozprawie w dniu 6 grudnia 2022 r. (k. 8013-8041)

i szczegółowo odnieśli się do pytań stron oraz członków składu sędziowskiego.

Opinia III zespołu biegłych jest jasna, pełna i nie zawiera wewnętrznych sprzeczności. Oceny i poglądy w niej sformułowane są zrozumiałe, udziela odpowiedzi na wszystkie postawione pytania. Jasno przedstawia przyjętą przez biegłych metodologię oraz wykorzystane przez biegłych polskie i światowe piśmiennictwo, w szczególności w zakresie osobowości schizotypowej oraz znaczenia tej osobowości jako czynnika kryminogennego. W zakresie diagnozy i rozpoznania zgodna jest z wnioskami biegłych z Kliniki (...) (zespół II) ale również biegłego psychologa M. B. (2), psychologów z KSP, psychiatrów i psychologów oddziałów psychiatrii sądowych w P., Ł. i S., którzy niejednokrotnie badali oskarżonego.

Częściowe różnice w zakresie stanu poczytalności oskarżonego w chwili czynów w odniesieniu do wniosków sformułowanych przez biegłych z IPiN (II zespół) wynikają, jak wyjaśnili członkowie III zespołu z faktu, że opiniujący wcześniej biegli II zespołu nie wykorzystali w pełni materiału dowodowego dotyczącego okoliczności przebiegu czynu i modus operandi sprawcy. Tymczasem powołany przez Sąd Apelacyjny zespół bardzo dokładnie przeanalizował pod tym kątem cały materiał dowodowy, w tym w szczególności obszernie wyjaśnienia oskarżonego. Zwrócili uwagę między innymi na to, że oskarżony był w pełni przygotowany do zabójstwa, w tym również pod względem techniki i planowania. Dla przykładu precyzyjnie wybrał ofiarę, samotnie mieszkającą kobietę, czy porę dnia kiedy wiadomo, że większość

mieszkańców jest w pracy. Biegli dokładnie wymienili wszystkie te okoliczności na str. 50-52 opinii. Wskazali przy tym, że przyjmowana przez nich metodologia akcentująca konieczność opiniowania w szczególności w oparciu o materiał dowodowy winna być bezwzględnie stosowana w opiniodawstwie sądowo-psychiatrycznym. Za niedopuszczalną uznali zatem sytuację, która ma miejsce w dużej części opinii sądowo-psychiatrycznych w Polsce, że śledztwo toczy się swoją drogą a badania sądowo-psychiatryczne swoją.

Biegli ustosunkowali się nadto do opinii prof. H. odnośnie kwestii umiejscowienia stanu poczytalności oskarżonego na skali, gdzie biegły ten, opiniując ustnie stwierdził, że gdyby użyć tego rodzaju skali to ograniczona poczytalność oskarżonego plasowałaby się bliżej stanu wyłączonej poczytalności. III zespół słusznie skonstatował, że ta wypowiedź profesora H. nie skutkuje przyjęciem, że oskarżony czynu dopuścił się w stanie wyłączonej poczytalności, a oni sami nie znajdują podstaw do pozakodeksowego, dodatkowego stopniowania w zakresie poczytalności, jak to czyni szkoła (...) (opinia ustna k. 8022-8023).

Na rozprawie w dniu 14 marca 2023 r. biegli J. P., M. M. i M. N. wydali ustną opinię, która obejmowała kwestie poczytalności oskarżonego w czasie czynu z art. 222 § 1 k.k. (k. 8106-8120). W tej części biegli uznali, że oskarżony K. P. (1) miał zachowaną zarówno zdolność rozpoznania znaczenia czynu jak i zdolność pokierowania

swoim postępowaniem i swoje stanowisko obszernie uzasadnili. Doprecyzowali przy tym, że możliwość pokierowania swoim postępowaniem w czasie tego czynu była ograniczona ale nie w stopniu znacznym, o którym mowa w art. 31 § 2 k.k.

Podsumowując, biegli z zespołu III dysponowali w swoich badaniach najpełniejszym materiałem dowodowym, który w szczególności obejmował materiał dowodowy zgromadzony w sprawie ale i wyniki badań i obserwacji biegłych opiniujących wcześniej. W tym konkretnym wypadku, dostęp do całości dowodów, w tym również wcześniej sporządzonych, niewątpliwie pozostających w sprzeczności opinii I i II zespołu biegłych nie tylko nie miał wpływu na bezstronność powołanego przez Sąd Apelacyjny zespołu ale pozwolił na kompleksową, obejmującą bardzo szeroki materiał badawczy ocenę poczytalności oskarżonego w czasie czynów i w czasie postępowania.

Biegli precyzyjnie wykazali przyjętą w opiniowaniu metodologię i w tym kontekście odnieśli się kompleksowo do opinii wydanych przez poprzednie zespoły biegłych. Ich wnioski są logiczne, spójne z materiałem dowodowym i rzetelne. Biegli umotywowali trafność przyjętych w opinii wniosków końcowych, wykazali w jakim zakresie ich opinie zgodne są z opiniami pozostałych zespołów bądź opinii czy diagnoz powstałych w toku badania oskarżonego w tej czy innych toczących się sprawach. Wskazali obszary, w których opiniowali odmiennie i swoje stanowisko drobiazgowo, logicznie i w oparciu o przedstawioną

metodologię badań umotywowali. Ich opinia jest zatem, jasna, pełna i nie zawiera sprzeczności.

Pewnego doprecyzowania wymaga natomiast poruszona przez biegłych (i to zarówno zespołu II jak i III) kwestia konieczności stosowania wobec K. P. (1) intensywnych środków zabezpieczających lub bezterminowego umieszczenia w odpowiedniej instytucji w przypadku zwolnienia z zakładu karnego. Wobec oskarżonego brak było możliwości ustawowych, pomimo takiego wniosku biegłych zastosowania najsurowszego środka zabezpieczającego w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym. Orzeczenie takiego pobytu zostało bowiem ograniczone do konkretnych wypadków wskazanych w ustawie, a mianowicie w przepisie art. 93 g k.k. Tym samym Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że najsurowszy środek zabezpieczający nie może być stosowany u osób, których niepoczytalność, bądź ograniczona w stopniu znacznym poczytalność wynika z innych przyczyn niż choroba psychiczna i upośledzenie umysłowe. Wobec nich stosować można wyłącznie wolnościowe środki zabezpieczające. Uzasadnienie do projektu zmiany kodeksu karnego w zakresie tej materii jasno wskazuje, że takie rozwiązanie ustawowe było pochodną tego, iż osoby cierpiące na inne zakłócenia czynności psychicznych co do zasady nie będą poddawać się leczeniu psychiatrycznemu i w stosunku do nich racjonalne jest stosowanie zamiast zamkniętego szpitala psychiatrycznego, innego rodzaju terapii.

Sąd Apelacyjny odnotował
fakt odmiennego stanowiska

		wyrażonego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie V KK 550/21, lecz odosobnionej argumentacji tam zawartej, a dopuszczającej możliwość orzeczenia pobytu w zakładzie psychiatrycznym osoby z ograniczoną w stopniu znacznym poczytalnością z uwagi na zaburzenia osobowości – nie podziela.
--	--	--

<u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.
	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzuty apelacji obrońcy	
	<p>II. Obrazy przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia a mianowicie:</p> <p>1. art. 410 k.p.k., art. 424 § 1 i 2 k.p.k. i art. 6 k.p.k. poprzez sporządzenie uzasadnienia w formalnie zgodny z przepisami sposób – na urzędowym formularzu, który nie spełnia jednak walorów uzasadnienia w rozumieniu art. 424 § 1 i 2 k.p.k., uniemożliwia oparcie orzeczenia na całości materiału dowodowego</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadne w zakresie zarzutów z pkt III.9.</p> <p># niezasadne w pozostałej części</p>

i utrudnia znacząco obronę oraz kontrolę instancyjną;

2. art. 424 § 1 pkt. 1, 2 k.p.k., art. 424 § 2 k.p.k., art. 6 k.p.k., poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku w sposób uniemożliwiający kontrolę instancyjną, w sposób mocno lakoniczny w kwestiach niebagatelnych z uwagi na przedmiot postępowania, brak wykazania rozumowania i przedstawienia argumentów w zakresie orzeczonego wymiaru kary łącznej, kar jednostkowych, hasłowe rozważenie wręcz brak przedstawienia ustaleń w zakresie wysokości orzeczonej nawiązki, poprzez jedynie skrótowe powołanie się pozornie na ustalenia dotyczące istotnych okoliczności, bez wskazania w oparciu o jakie konkretnie okoliczności uznano za podstawę, rozstrzygnięcia, poprzez brak w pisemnych motywach uzasadnienia rozważań, analizy i oceny, które de facto prowadzi do naruszenia prawa do obrony i uniemożliwia kontrolę instancyjną;

3. art. 410 k.p.k., art. 424 § 1 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. poprzez sporządzenie ustaleń faktycznych w uzasadnieniu w sposób świadczący o braku wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, poprzez powołanie dowodów na ustalenie faktów w sposób globalny, uniemożliwiający stwierdzenie, z jakiego dowodu Sąd wywodzi konkretne ustalenie;

4. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k. poprzez rozważenie okoliczności istotnych sprawy, przywołanych bez poczynienia ustaleń faktycznych w ich zakresie;

5. art. 424 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 4 k.p.k. poprzez widoczne w motywach pominięcie

przy ustaleniach faktycznych istotnych okoliczności działających na korzyść oskarżonego, wyraźne skupienie się i eksponowanie okoliczności mających działać na niekorzyść oskarżonego, wskazywanie elementów wynikających z przekazu mediów i przekonań opinii publicznej, czynienie ustaleń faktycznych pod ich kątem, przy widocznych silnym podejściu emocjonalnym i braku dystansu do okoliczności sprawy, niezbędnego dla zapewnienia prawa do sprawiedliwego procesu i zachowania pełnego obiektywizmu;

III. w razie nieuwzględnienia powyższego obrazu przepisów:

1. art. 79 § 1 pkt 3 i 4 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k. oraz art. 171 § 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez poczynienie najistotniejszych ustaleń w sprawie, w zakresie poczytalności i wymiaru kary – w szczególności popełnienia kolejnego zabójstwa, stosunku do popełnionego czynu, przyjętego planu w tym zamiaru konsumpcji fragmentu zwłok, na podstawie pierwszych wyjaśnień oskarżonego, odebranych bez obrońcy, mimo jego ustanowienia, obowiązkowej obrony, ustalenia, że nie może prowadzić swojej obrony samodzielnie i w sposób rozsądny, nadto w warunkach presji i ograniczenia swobody spowodowanej sposobem eskortowania przez licznych uzbrojonych funkcjonariuszy, przeprowadzeniem przesłuchania przez kilku prokuratorów oraz pozbawieniem obrońcy;

2. art. 7 k.p.k. i art. 4 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 k.p.k. poprzez dowolną i wyrywkową ocenę materiału

dowodowego, pominięcie szeregu istotnych okoliczności wpływających na ocenę stanu poczytalności oskarżonego oraz nieprawidłową ocenę dowodów przez przyjęcie, iż wszystkie dowody w sprawie, na podstawie których Sąd poczynił ustalenia faktyczne oraz którymi posłużył się dla oceny kluczowych opinii sądowo-psychiatrycznych, które wobec braku ich wszechstronnego, rzetelnego i przekonującego rozważenia doprowadziły do ustalenia, iż oskarżony tempore criminis znajdował się w stanie znacznego ograniczenia możliwości rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem, mimo istniejących okoliczności przeciwnych, które Sąd pomiął i nie dostrzegł i prawidłowo nie rozważył, a które winny doprowadzić do wniosku, że oskarżony w chwili popełnienia czynu nie mógł rozpoznać znaczenia czynu lub pokierować swoim postępowaniem, w tym w szczególności okoliczności, iż:

- świadkowie i bliscy oskarżonego wskazują wprost na załamanie jego linii życiowej w okresie II i III roku studiów, podczas gdy Sąd ocenia, że proces ten był rozciągnięty w czasie;
- pominięcie krytycznej okoliczności ataku oskarżonego na ojca K. P. (3) pod absurdalnym i nieprawdziwym pretekstem oraz oceny tej okoliczności;
- jedynie kilku z kilkunastu świadków bliskich oskarżonemu i to świadków mających z nim mniej

intensywny kontakt sygnalizuje zainteresowanie oskarżonego postacią H. L. i kanibalizmem, nie było to główne zainteresowania i pasje oskarżonego, a świadkowie jemu bliscy negują takie zainteresowania jako szczególne, wskazując jedynie na ogólnie niestandardowe zainteresowania;

- przypisanie zbyt znaczącej roli depozycjom W. G. (2), o tematyce zarezerwowanej dla biegłych, a także M. W. i R. Ż., deponujących o swoich osądach i rozważaniach na temat osoby oskarżonego;
- osoba chora psychicznie może prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie, pracować, podejmować normalne czynności – oskarżony pracował, studiował, co sam Sąd ustala, a nie przekracza możliwości takiej osoby, o dodatkowo wysokiej inteligencji przygotowanie prostego planu popełnienia zabójstwa;
- działania oskarżonego nie nosiły znamion szczególnie skomplikowanego planu działania, czynności podjęte po niepowodzeniu planu wskazują na działanie paniczne, przypadkowe, desperackie, a nie konsekwentną realizację precyzyjnego planu działania;
- ucieczka oskarżonego nie przekracza możliwości osoby chorej psychicznie, która funkcjonuje w społeczeństwie – wzięcie kredytu, zakup tabletu, damskiej kurki, przejazd

na Maltę przy dzisiejszych możliwościach komunikacji;

- podczas pierwszych przesłuchań oskarżony pozbawiony był obligatorycznej obrony, a wszystkie opinie biegłych w sprawie wskazują, iż nie może prowadzić obrony w sposób samodzielny i rozsądny;
- oskarżonemu zarzucono czyn z art 148 § 1 k.k., a nie popełnienie zabójstwa z motywacji zasługującej na szczególne potępienie;
- zachowanie oskarżonego, tak jak i inne jego zachowania, na rozprawach po 10 listopada 2020 roku należy rozpatrywać przez pryzmat oceny wszystkich opinii biegłych w sprawie, iż nie może prowadzić obrony w sposób samodzielny i rozsądny, stąd niedopuszczalna jest ocena jego zachowania pod kątem istotnych okoliczności sprawy, w szczególności poczytalności oskarżonego;
- opinia biegłych ze S., wywołana w postępowaniu przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Mokotowa nie została w postępowaniu w żaden sposób zweryfikowana procesowo, podczas gdy odnieśli się do niej biegli obu zespołów w ostatecznej opinii uzupełniającej, krytykując ją w całości, łącznie z profesjonalizmem i rzetelnością jej przeprowadzenia;
- pominięcie, że zarówno atak na policjanta na pokładzie samolotu CASA w celu opanowania samolotu i wyskoczenia ze spadochronem, jak i atak na psychologa na terenie AŚ S. w celu ucieczki

nie miały żadnych szans powodzenia, były wyrazem myślenia oderwanego od rzeczywistości, życzeniowego;

3. art. 410 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 7 k.p.k., art.5 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., poprzez dowolną oraz sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego i logiką ocenę zebranych w sprawie dowodów, co miało istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia w szczególności wobec charakteru sprawy i nieuprawnione poczynienie ustaleń w zakresie uznania oskarżonego za osobę, która może ponieść odpowiedzialność karną, poprzez uznanie opinii sądowo-psychiatrycznej wydanej przez biegłe G. W., M. Z. oraz A. K., z dnia 30 września 2016 r. (uzupełnianą, podtrzymywaną) za niepełną, niewartościową, niekompleksową w sytuacji, gdy:

- w sposób pełny, jasny, całościowy wskazuje ona na powody i argumenty potwierdzające rozpoznanie u K. P. (1) chorobę psychiczną schizofrenię nieodróżnicowaną u osoby z pierwotnymi mieszanymi zaburzeniami osobowości;
- bez żadnej wątpliwości wskazują, iż stan psychiczny K. P. (1) w odniesieniu do zarzucanych mu czynów znosił jego zdolność rozpoznania znaczenia czynów i zdolność pokierowania postępowaniem;
- opinia była wydana na podstawie przeprowadzonej ośmiotygodniowej obserwacji, a nie czterodniowych badaniach;
- opiera się na całości materiału dowodowego;

- doświadczenie zawodowe i rzetelność biegłych w żaden sposób nie była kwestionowana i nie ma podstaw do jej negowania,

co w rezultacie doprowadziło do błędnego i bezzasadnego uznaniu, iż oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów w warunkach znacznego ograniczenia poczytalności, a nie jego wyłączenia;

(w tym miejscu w apelacji następuje dyskontynuacja numeracji)

6. art. 410 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k. poprzez dowolną i sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego i logiką ocenę zebranych w sprawie dowodów i błędne poczynienie ustaleń w zakresie przypisania zarzucanych czynów na podstawie art. 31 § 2 k.k., poprzez uznanie opinii z zespołu II to jest wydanej przez prof. nadzw. dr hab. n.med. J. H., dr n. med. K. T. oraz mgr T. G. za podstawę rozstrzygnięcia, w sytuacji gdy biegli dokonując oceny okoliczności mających znaczenie w sprawie dokonywali ocen i zdarzeń już ocenionych przez zespół I, podkreślili bliskość diagnozy zespołu I z ich diagnozą, podkreślili stopień zaawansowania zaburzeń, które de facto uprzednio były już traktowane jako choroba, została wydana w dużym okresie od zarzucanych oskarżonemu czynów, nie wynikała z obserwacji, którą ustawodawca przewidział, podkreślają, iż poczytalność była ograniczona w stopniu bardzo znacznym, na granicy w sytuacji gdy jak wskazano nie można zanegować prawidłowości wniosków końcowych opinii zespołu I;

7. art. 7 k.p.k., 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegającą w szczególności na popadnięciu przez Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XII Karny w dowolność oceny w zakresie przyznania przymiotu uznania za podstawę rozstrzygnięcia opinie zespołu drugiego biegłych, w sytuacji gdy w sprawie mamy do czynienia z opiniami psychiatrów, które de facto różnią się wnioskami końcowymi, które to są wynikiem dokonania odmiennej oceny i zakwalifikowania poszczególnych objawów, zaś mamy do czynienia również z dwiema opiniami biegłych z zakresu psychiatrii, zaś mamy także z sytuacją dwóch opinii biegłych z zakresu psychologii, a co najistotniejsze czego żaden zespół biegłych nie neguje, stwierdzono u oskarżonego zmiany organiczne w płacie czołowym, które wpływały na samokontrolę i zachowanie oskarżonego,

8. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. poprzez zdeprecjonowanie wagi, znaczenia opinii biegłej z zakresu psychologii to jest nr n. med. E. M., odebraniu jej przymiotu wiarygodnej, w sytuacji gdy biegła bardzo rzeczowo, w sposób kompleksowy, poparty dowodowymi, poparty wiedzą i doświadczeniem wbrew twierdzeniom Sądu na podstawie całości materiału dowodowego określiła dlaczego jej zdaniem stan zdrowia oskarżonego wskazuje na czynniki chorobowe, co ma tym większe znaczenie i siłę wobec stwierdzonych zmian w płatach czołowych;

które to naruszenia doprowadziły do naruszenia art. 31 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie.

9. z ostrożności art. 4 k.p.k. i art. 167 k.p.k. z art. 201 k.p.k. i art. 202 § 1 i 5 k.p.k. poprzez nie wywołanie kolejnej opinii zespołu biegłych psychiatrów, psychologa dla wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego w zakresie poczytalności oskarżonego, w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, jak i jego aktualnego stanu zdrowia psychicznego, a zwłaszcza wskazanie, czy stan ten pozwala oskarżonemu na udział w postępowaniu i na prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny, a w razie potrzeby także stwierdzenia co do okoliczności wymienionych w art. 93b k.k.;

10. z ostrożności art. 5 § 2 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez przyjęcie wniosków mniej korzystnej dla oskarżonego opinii sądowo-psychiatrycznej z dwóch przeprowadzonych w sprawie, w sytuacji, gdy obie opinie są równoważne, a nie da się rozstrzygnąć, wobec ich ostatecznych wniosków, czy oskarżony był tempore criminis niepoczytalny czy jego poczytalność była ograniczona w bardzo znacznym stopniu, bliskim niepoczytalności, co obligowało do przyjęcia ustalenia korzystniejszego, iż Oskarżony nie mógł w czasie czynu rozpoznać jego znaczenia lub pokierować swoim postępowaniem;

11. z ostrożności art. 4 k.p.k. art. 7 k.p.k. oraz art. 5 § 2 k.p.k. poprzez błędne przyjęcie, że do stanu, w którym oskarżony nie mógł w czasie czynu rozpoznać jego znaczenia lub pokierować swoim postępowaniem mogło dojść tylko z powodu

choroby psychicznej, podczas gdy mogło do tego dojść z powodu innego zakłócenia czynności psychicznych – opisanych przez biegłych zaburzeń schizotypowych przy osobowości nieprawidłowej, powodujących stan ograniczenia poczytalności był bardzo znaczny, bliski niepoczytalności, co pozwala przyjąć, iż tempore criminis oskarżony był niepoczytalny;

12. art. 4 k.p.k. i art. 41 k.p.k. w zw. z art. 44 k.p.k. poprzez brak zachowania obiektywizmu składu sądu w sprawie, poza sędzią sprawozdawcą, poprzez pominięcie przy ustaleniach faktycznych i rozważaniu sprawy, istotnych okoliczności działających na korzyść oskarżonego, wskazujących na prowadzenie postępowania pod względem z góry określonej tezy o winie Oskarżonego, przez wyraźne skupienie się i eksponowanie okoliczności mających działać na niekorzyść oskarżonego, powoływanie elementów wynikających z przekazu mediów i przekonań opinii publicznej, czynienie ustaleń faktycznych, rozważań i wyrokowanie pod ich kątem, stronnicze i wybiórcze rozważenie okoliczności mających wpływ na wymiar kary, wyrażającym się w orzeczeniu kary eliminacyjnej przy widocznych silnym podejściu emocjonalnym i braku dystansu do okoliczności sprawy, niezbędnego dla zapewnienia prawa do sprawiedliwego procesu i zachowania pełnego obiektywizmu, w której to sytuacji członkowie składu sędziowskiego, niezdolni z przyczyn emocjonalnych, przekonania z góry o winie oskarżonego, podatni na przekaz medialny, winni wyłączyć się od orzekania w sprawie;

13. z ostrożności art. 7 i art. 4 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i dokonanie dowolnej i wybiórczej, nie zaś swobodnej oceny zgromadzonych dowodów w tym opinii, wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadków oraz niewłaściwym uwzględnieniu dyrektyw sędziowskiego wymiaru kary;

IV. z ostrożności, zaskarżonemu orzeczeniu zarzucam naruszenie prawa materialnego to jest:

1. art. 53 k.k. poprzez nie wzięcie pod uwagę okoliczności takich jak zachowanie przed popełnieniem czynów, brak konfliktów z prawem, brak demoralizacji, zmiany na przestrzeni lat przebywając w areszcie śledczym- swoistego rodzaju żal, zrozumienie błędu, oświadczenie iż nie dokona więcej takiego czynu, mimo iż Sąd je powołuje to nie sposób uznać iż były prawidłowe ocenione, a nadto i przede wszystkim nie wzięcie pod uwagę stopnia winy, który wobec zaburzeń schizotypowych, których o czym była mowa nasilenie powodowało stan bliski, niemalże równy z niepoczytalnością, wobec zmian organicznych w płatach czołowych winien podlegać stosownej gradacji, zaś Sąd nie bierze w żaden sposób tego pod uwagę,

2. art. 46 § 2 k.k. poprzez jego zastosowanie i orzeczenie nawiązki na rzecz oskarżycieli posiłkowych, w sytuacji gdy warunkiem koniecznym zastosowania i orzeczenia nawiązki jest poczynienie ustaleń, iż wskutek śmierci pokrzywdzonej sytuacja życiowa oskarżycieli uległa pogorszeniu w przedmiotowej

sprawie w aspekcie emocjonalnym na pewno się ziściło, nikt nie neguje tragedii, jednakże okoliczności te winny nie mieć skutku w postaci orzeczenia nawiązki, co nadto doprowadziło do naruszenia art. 56 k.k. poprzez jego nierespektowanie i wymierzenie nawiązki w wysokości, która w żaden sposób nie bierze pod uwagę dyrektyw wymiaru kary m.in. stopniem zawinienia co niewątpliwie w przedmiotowej sprawie ma znaczenie.

V. z ostrożności rażąco niewspółmierność wymierzonej kary dożywotniego pozbawienia wolności, oskarżonemu dotychczas niekaranemu, który przyznał się do zarzucanego mu czynu, jest osobą młodą, u której jeśli nie uznać że jest osobą chorą psychicznie to stwierdzona osobowość schizotypowy w sposób znaczący wpłynęły na jego możliwości kontroli i zachowania, racjonalnego myślenia, u którego stwierdzone zmiany organiczne w mózgu, które mogły skutkować brakiem samokontroli, który nie zadawał bólu ani cierpień ofierze, nie zachowywał się w bestialski i okrutny sposób i orzeczenie kary tak jednostkowej jak i łącznej, która to swym wymiarem przekracza stopień winy i nie odgrywa właściwej roli wychowawczej i nie czyni zadość wymaganiom stawianym przed wymiarem kary a pełni rolę czysto eliminacyjną, co ostatecznie doprowadziło do wymierzenia kary nieuwzględniającej wszystkich dyrektyw wymiaru kary określonych w art. 53 k.k.;

VI. w związku z powyższymi okolicznościami, w razie, gdyby nie uznano za słuszne zarzutów dotyczących oceny poczytalności K. P. (1) i nie uznania jej

wyłaczenia, na zasadzie art. 440 k.p.k. wskazuję, iż z uwagi na szczególne okoliczności sprawy, w tym okoliczności o charakterze łagodzącym występujące po jego stronie – młody wiek, dotychczas nienaganny tryb życia, wyrażenia żalu, skruchy i chęci poprawy oraz chęci leczenia, a w szczególności okoliczność, że do obu czynów doszło w warunkach znacznego ograniczenia zdolności do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem, które to ograniczenie uznano za ograniczenie w bardzo znacznym stopniu, bliskim niepełności, spowodowanym uszkodzeniami mózgu o charakterze organicznym typu charakteropatycznego, wobec możliwości zastosowania leczenia, wymierzenie najsurowszej kary eliminacyjnej z powodu fragmentu wyjaśnień, złożonych w warunkach pozbawienia prawa do obligatoryjnej obrony, w sytuacji gdy nie mógł prowadzić obrony w sposób rozsądny i samodzielny, jest rażąco niesprawiedliwe, bo czyni raczej zadość jedynie społecznej chęci odwetu, a nie realizuje celów kary i postępowania karnego, które winny być realizowane w sposób obiektywny;

VII. na zasadzie art. 427 § 3 k.p.k. i art. 193 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 201 k.p.k. w zw. z art. 202 § 1 k.p.k. wniesiono dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii zespołu biegłych psychiatrów, biegłego psychologa i biegłego neurologa ewentualnie biegłego radiologa na okoliczność, czy tempore criminis oskarżony miał zniesioną lub ograniczoną zdolność do rozpoznania znaczenia swoich czynów i pokierowania swoim postępowaniem, a także czy

	mógł on prowadzić swoją obronę samodzielnie i w sposób rozsądny, wskazując, iż obrona składała taki wniosek w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji i wniosek ten nie został uwzględniony, co jest przedmiotem zarzutu z pkt III.9 powyżej.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.		
<p>Odnosząc się do zarzutów obrońcy oskarżonego sformułowanych w pkt II. 1 – 5 apelacji, w pierwszym rzędzie wskazać należy, że podniesiona tam obraza przepisu art. 424 k.p.k. nigdy nie stanowiła i nie stanowi naruszenia prawa procesowego o charakterze mającym wpływ na treść orzeczenia, skoro do sporządzenia uzasadnienia dochodzi już po wydaniu wyroku. O trafności bowiem rozstrzygnięcia sądu nie decyduje jego uzasadnienie, lecz materiał dowodowy, który leżał u podstaw orzeczenia i ustaleń związanych z przebiegiem stanu faktycznego w sprawie. Nie budzi wątpliwości, że sporządzenie uzasadnienia wyroku jest czynnością wtórną do samego aktu orzekania. Co za tym idzie sposób rozstrzygnięcia sprawy nie ma związku i nie zależy od tego, czy treść pisemnego uzasadnienia wyroku odpowiada wymogom art. 424 k.p.k. Sąd Apelacyjny stanowczo podkreśla, że wbrew stanowisku obrońcy ewentualne wadliwości uzasadnienia orzeczenia, jako sporządzanego po wydaniu wyroku nie mogą mieć wpływu na jego treść.</p> <p>Przechodząc do meritum wskazanego przez obronę zarzutu dotyczącego sporządzenia uzasadnienia orzeczenia Sądu</p>		

I instancji na urzędowym formularzu Sąd Apelacyjny uznaje go za bezzasadny. Oczwistym jest, że instytucja uzasadnienia wyroku odgrywa istotną rolę w postępowaniu karnym, czego Sąd odwoławczy nie neguje. Jest ono niewątpliwie decydującym komponentem prawa do rzetelnego sądu jako konstytucyjnie chronionego prawa jednostki. Służy indywidualnej akceptacji orzeczenia, umacnia poczucie zaufania społecznego i demokratyczną kontrolę nad wymiarem sprawiedliwości, wzmacnia bezpieczeństwo prawne oraz buduje autorytet wymiaru sprawiedliwości (tak SN w wyrokach z 28.05.2013 r., II KK 308/12 i z 4.11.2003 r. V KK 74/03).

Uzasadnienie winno być komunikatywne, a głównym elementem takiego uzasadnienia pozostaje jasność stylu, prostota, stosowność i zwięzłość. Wbrew zarzutowi obrony zdaniem Sądu Apelacyjnego tabelaryczna forma zapisu i przedstawiania treści uzasadnienia wyroku i zalecane stosowanie równoważników zdań, jakie wprowadziło rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wzorów formularzy uzasadnień wyroków oraz sposobów ich wypełniania, spełnia postulat zwięzłości i komunikatywności, a jednocześnie odnosi się do wszystkich kwestii istotnych dla danego rozstrzygnięcia. Odnosząc się natomiast bezpośrednio do sporządzonego przez Sąd Okręgowy uzasadnienia w sprawie, Sąd Apelacyjny nie znajduje w jego treści uchybień wskazywanych w apelacji obrońcy. Uzasadnienie to oddaje ocenę dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia, przedstawia klarownie poczynione przez sąd

ustalenia faktyczne, odnoszące się do istotnych okoliczności sprawy. Jest ono rzeczowe, czytelne i wnikliwe, w pełni odzwierciedla racje, które legły u jego podstaw, w tym również w aspekcie wysokości orzeczonych kar jednostkowych, kary łącznej i nawiązki. Rekonstruując przebieg stanu faktycznego, w tym również okoliczności związane z kwestią poczytalności oskarżonego Sąd meriti prawidłowo wskazał dowody na których oparł swoje ustalenia oraz wskazał i ocenił dowody przeciwne. Sposób, w który pogrupował dowody wskazujące na konkretne okoliczności nie budzi żadnych wątpliwości i wbrew zarzutom obrońcy nie utrudnia odniesienia się do każdego z nich przez strony procesu. I jakkolwiek Sąd Apelacyjny podzielił zarzuty obrońcy w zakresie naruszenia przez sąd art. 201 k.p.k., to sama konstrukcja sporządzonego uzasadnienia nie budzi jego zastrzeżeń.

Sąd odwoławczy nie stwierdził również sygnalizowanych przez obronę uchybień związanych z naruszeniem przepisu art. 410 k.p.k. Sąd meriti uczynił zadość obowiązkowi uwzględnienia przy orzekaniu całokształtu okoliczności ujawnionych na rozprawie. Obowiązek ten nie oznacza przy tym, że orzekając sąd ma brać za podstawę orzeczenia okoliczności wzajemnie sobie przeczące. Podkreślić należy, że sąd jest uprawniony do orzeczenia na podstawie jednych dowodów i pominięcia innych, jeżeli ich treść jest rozbieżna. W takiej sytuacji istota rozstrzygnięcia polega na daniu priorytetu niektórym dowodom co nie oznacza naruszenia art. 410 k.p.k. (por. wyrok SA w Łodzi z 10.4.2014 r., II AKa 284/13).

Nie stanowi także naruszenia przepisu art. 410 k.p.k. dokonanie takiej czy innej oceny dowodu przeprowadzonego lub ujawnionego na rozprawie (patrz postanowienie SN z 19.6.2002 r., V KKN 34/01).

Tym samym w trakcie kontroli instancyjnej sąd odwoławczy nie stwierdził naruszeń w obszarze przepisów art. 410 i 424 k.p.k. Finalnie nie doszło również do obrazy przepisu art. 4 k.p.k., a więc do naruszenia zasady obiektywizmu i art. 6 k.p.k., nakazującego pouczenie oskarżonego o prawie do obrony.

Zarzuty obrońcy sformułowane w punkcie III 1 – 13 koncentrują się co do zasady na błędnej, zdaniem obrony ocenie dowodów zgromadzonych w sprawie, w tym w szczególności sporządzonych w sprawie opinii sądowo – psychiatrycznych, wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadków, a także na niewłaściwym uwzględnieniu dyrektyw sędziowskiego wymiaru kary.

W zakresie zarzutów sformułowanych w punktach III. 1 i III. 2 w pierwszym rzędzie należy zwrócić uwagę na poczynione przez autora apelacji błędne założenie, że oceniając stan psychiczny oskarżonego w czasie czynu i w czasie postępowania Sąd I instancji oparł się na wyjaśnieniach złożonych przez oskarżonego w czasie pierwszych przesłuchań, w których, mimo wątpliwości co do możliwości prowadzenia obrony w sposób samodzielny i rozsądny nie uczestniczył obrońca. Sąd Okręgowy bowiem, czemu dał wyraz w uzasadnieniu orzeczenia, w kwestii poczytalności, nie mając wiadomości specjalnych oparł swoje

ustalenia na wnioskach opinii zespołu (...). Odnosnie zaś do samych wyjaśnień składanych przez oskarżonego w początkowej fazie postępowania przygotowawczego brak jest jakichkolwiek podstaw do twierdzenia, iż składane one były w warunkach uniemożliwiających swobodę wypowiedzi. Nie sposób bowiem, wbrew twierdzeniom obrony uznać za takowe fakt rejestrowania przesłuchania, prowadzenia go przez więcej niż jednego prokuratora, czy udział w nim, dla celów bezpieczeństwa funkcjonariuszy z bronią. Ponadto, jeśli nawet uznać należałoby, że istniejące w sprawie wątpliwości co do poczytalności oskarżonego wymagały obecności obrońcy w trakcie czynności jego przesłuchania to należy zwrócić uwagę, że oskarżony, któremu taki obrońca został wyznaczony w toku dalszego postępowania, uczestniczył w przesłuchaniach oskarżonego, który konsekwentnie, zarówno w czasie śledztwa jak i rozpraw przed sądem podtrzymywał przedstawioną wersję wydarzeń i nigdy nie odwołał swoich pierwszych wyjaśnień. Wyjaśnienia te korespondują nadto z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, wskazanym na kartach od 2 do 14 uzasadnienia Sądu I Instancji i słusznie zostały przez ten sąd uznane jako spełniające kryterium wiarygodności.

Istotną, w kontekście postawionego przez obronę zarzutu okolicznością jest fakt, że III zespół biegłych, na wnioskach opinii którego oparł się Sąd Apelacyjny, uznał (pkt VIII. 8.), że oskarżony jako osoba mająca sprawny, wysoki intelekt, mająca wyższe wykształcenie, znająca języki obce jest w pełni zdolny do uczestnictwa w postępowaniu przed

sądem i prowadzenia obrony w sposób samodzielny i rozsądny.

W punkcie III.2. apelacji obrońca podejmuje nieuprawnioną oraz nieskuteczną próbę zdyskredytowania wniosków zespołu II w zakresie poczytalności oskarżonego, odnosząc się do szeregu okoliczności, mających zdaniem obrony świadczyć o tym, iż oskarżony, w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów znajdował się w stanie zniesionej poczytalności. Obrońca, polemizując z wnioskami biegłych specjalistów z zespołu II sam zdaje się wchodzić w rolę biegłego specjalisty z zakresu psychiatrii, co należy ocenić jednoznacznie krytycznie.

Zarzuty z pkt. III. 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11(punktów 4 i 5 rzeczona apelacja nie zawiera), pomimo wskazania między innymi wykluczających się naruszeń prawa procesowego (art. 7 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k.) ponownie, zasadniczo koncentrują się na zarzuconej błędnej ocenie dowodów w postaci wywołanych w sprawie opinii sądowo – psychiatrycznych sporządzonych przez I i II zespoły biegłych. Ich wnikliwa analiza pozwala na uznanie, jako trafnego wyłącznie tego, który odnosi się do niewywołania przez Sąd I instancji kolejnej opinii zespołu biegłych, wobec fundamentalnych sprzeczności pomiędzy opiniami (art. 201 k.p.k.). Sprzeczności te dotyczyły zarówno tego czy oskarżony cierpi na chorobę psychiczną, czy też na inne zaburzenia czynności psychicznych a jeśli tak to również tego w jaki sposób wpływają one na kwestie poczytalności oskarżonego w chwili czynów i w czasie postępowania. Słusznie wskazuje przy tym obrońca, że te błędy

w ocenie dowodów przez Sąd I instancji bez wątplenia miały wpływ na treść wydanego orzeczenia. Sąd Apelacyjny, uwzględniając zarzuty obrońcy w tym zakresie wywołał kolejną opinię zespołu biegłych. Wnioski tej opinii dodatkowo jeszcze i w większym nawet zakresie potwierdziły nietrafność opinii I zespołu biegłych, który zdiagnozował u oskarżonego chorobę psychiczną, wyłączającą możliwość rozpoznania znaczenia czynów i pokierowania swoim postępowaniem przez K. P. (1). Tym samym, za prawidłową uznać należy dokonaną przez Sąd I instancji ocenę wniosków opinii sporządzonej przez I zespół biegłych. Sąd meriti trafnie uznał, że pomimo tego, iż biegli ci mieli zdecydowanie największy i najdłuższy kontakt z oskarżonym to jednak w swojej opinii wybiórczo odnieśli się do zgromadzonego materiału dowodowego. Biegłe nie podały żadnych przekonujących objawów na rozpoznanie u oskarżonego choroby psychicznej. Również biegli zespołu III, powołani w toku postępowania odwoławczego krytycznie odnieśli się do tej opinii. Szczegółowo wykazali, że nie wykorzystuje ona ogromnego materiału dowodowego zebranego w sprawie, w tym wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadków, okoliczności przebiegu czynu, motywów, śladów kryminalistycznych, ekspertyz psychologów. Podkreślili, że zespół I przyjął uproszczony sposób opiniowania, niezgodny z treścią art. 31 §1 k.k. i poglądami doktryny.

Tymczasem obrońca, w uzasadnieniu apelacji co do omawianych obecnie zarzutów, wchodząc niejako w buty biegłych dokonuje samodzielnej interpretacji funkcjonowania oskarżonego przed,

w trakcie i po popełnieniu zarzucanych mu czynów, która w opozycji do ustaleń Sądu meriti ma wskazywać, że oskarżony cierpi na chorobę psychiczną skutkującą zniesieniem poczytalności w chwili czynów i w czasie postępowania. Nie sposób jednak w tym uzasadnieniu dopatrzeć się konstruktywnej krytyki odmiennej we wnioskach opinii zespołu II. Krytyka ta jest uproszczona, schematyczna i co za tym idzie nieprzekonująca. Nie mając w tym zakresie wiadomości specjalnych obrońca interpretuje sposób funkcjonowania i działania podejmowane przez oskarżonego pod z góry założoną tezę, iż oskarżony jest chory psychicznie i niepoczytalny.

Myli się obrońca zarzucając Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 5 § 2 k.p.k., poprzez brak oparcia ustaleń co do poczytalności, na wnioskach opinii względniejszej dla oskarżonego (zarzut III. 10). Opinia sądowo – psychiatryczna jest jednym z dowodów w sprawie i podlega swobodnej ocenie organu procesowego. To organ procesowy oceniając opinię decyduje czy jest ona przekonująca i należy uwzględnić ją w rozstrzygnięciu, czy też nie. Dokonując takiej oceny sąd bada przede wszystkim czy biegli dysponują wiadomościami specjalnymi, czy opinia jest logiczna, zgodna z doświadczeniem życiowym i wskazaniem wiedzy, czy jest jasna, pełna i czy nie zachodzi nie wyjaśniona sprzeczność pomiędzy nią a inną opinią powołaną w toku postępowania. Na żadnym etapie tej oceny nie występuje powinność sądu do uwzględnienia dowodu, który miałby być korzystniejszy z punktu widzenia oskarżonego. Naruszenie art. 5 § 2 k.p.k. jest możliwe wyłącznie w sytuacji, gdy orzekający

w sprawie sąd rzeczywiście powziął wątpliwości co do treści ustaleń faktycznych lub wykładni prawa i wobec niemożności ich usunięcia rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego. Gdy natomiast ustalenia faktyczne zależne są od dania wiary lub odmówienia tej wiary konkretnym dowodom nie można mówić o naruszeniu zasady *in dubio pro reo*, a ewentualne zastrzeżenia co do oceny wiarygodności konkretnego dowodu lub grupy dowodów rozstrzygane mogą być jedynie na płaszczyźnie utrzymania się przez sąd w granicach sędziowskiej swobody ocen, wynikającej z treści art. 7 k.p.k. W sytuacji gdy sąd przeprowadzi postępowanie dowodowe w sposób i pełny i kompletny i podda zebrane dowody prawidłowej ocenie to zastosowanie zasady z art. 5 § 2 k.p.k. może nastąpić dopiero wtedy gdy tak przeprowadzona ocena dowodów potwierdzi wciąż istnienie niedających się – w oparciu o nią – usunąć wątpliwości. Sytuacja równoznaczna z „niedającymi się usunąć wątpliwościami” jest kategorią obiektywną w tym sensie, że ani zasady logicznego rozumowania, ani zasady doświadczenia życiowego czy nauki nie pozwalają ustalić określonego faktu. Nie ma to zatem nic wspólnego z subiektywnymi ocenami strony procesowej. Kwestia ustalenia stanu poczytalności oskarżonego jest w kontekście tych rozważań jak najbardziej możliwa do ustalenia w drodze prawidłowego zastosowania art. 201 k.p.k. oraz dokonania właściwej oceny dowodów na płaszczyźnie art. 7 k.p.k.

Zarzuty z pkt. III. 12., IV. 1. I 2 oraz VI apelacji kwestionują co

do zasady wymiar orzeczonej kary pozbawienia wolności za czyn z art. 148 § 1 k.k. oraz wymiar kary łącznej dożywotniego pozbawienia wolności, a także orzeczenie przez Sąd I instancji nawiązki na rzecz oskarżycieli posiłkowych. W pierwszym rzędzie należy zwrócić uwagę skarżącemu, stawiającemu sądowi zarzut naruszenia prawa materialnego art. 53 k.k., że naruszenie zasad sądowego wymiaru kary nie stanowi obrazy prawa materialnego. Wymierzenie kary sprzecznie z dyrektywami jej wymiaru określonymi w art. 53 k.k. powinno być kwestionowane wyłącznie w drodze zarzutu rażącej niewspółmierności kary. Przepis art. 53 k.k. nie ma charakteru normy stanowczej, a dyrektywy w nim zawarte należą do swobodnej sfery sędziowskiego uznania, a zatem zakwestionowanie przyjętej na ich podstawie oceny sądu nie jest możliwe w ramach zarzutu obrazy prawa materialnego. Norma prawna, której naruszenie może stanowić podstawę zarzutu obrazy prawa materialnego powinna być bowiem normą o treści stanowczej, zawierającą niezrealizowany w zaskarżonym orzeczeniu nakaz lub pominięty zakaz, takiego zaś charakteru nie ma przepis art. 53 k.k., formułujący dyrektywy sędziowskiego wymiaru kary (postanowienie SN z 6.03.2008 r. III KK 345/07, OSNKW 2008, nr 6, poz. 49).

Nie budzi wątpliwości Sądu Apelacyjnego poprawność orzeczenia Sądu meriti w zakresie orzeczenia na podstawie art. 46 § 2 k.k. nawiązki na rzecz oskarżycieli posiłkowych J. G. i W. G. (1). Orzeczone tym środkiem kompensacyjnym kwoty, jak słusznie wskazał w uzasadnieniu

orzeczenia Sąd Okręgowy nie są wygórowane i będą możliwe do zapłacenia przez oskarżonego. Sąd Apelacyjny podkreśla przy tym, że śmierć dorosłego dziecka, które ma również, w określonych sytuacjach życiowych rodziców obowiązki alimentacyjne względem nich, zawsze prowadzić będzie do pogorszenia ich sytuacji życiowej. Jednocześnie sytuacji tej nie można odnosić wyłącznie do kwestii materialnej, gdyż związana jest ona z ogólnym spadkiem możliwości funkcjonowania w codziennym życiu bez wsparcia i pomocy, które realizowane są przez dzieci na rzecz swoich rodziców za życia.

Postawiony natomiast przez obronę zarzut wymierzenia oskarżonemu K. P. (1) kary rażąco niewspółmiernie surowej został uznany przez Sąd Apelacyjny za nietrafny.

Sąd Apelacyjny orzekł wobec oskarżonego K. P. (1) karę dożywotniego pozbawienia wolności, zarówno w wymiarze łącznym jak i jednostkowym za czyn z art. 148 par. 1 kk. Odnotować należy, iż orzeczenie co do kary zapadło przy zdaniu odrębnym SSA Izabeli Szumniak (vide uzasadnienie zdania odrębnego). W ocenie Sądu odwoławczego jedynie tak ukształtowana kara spełni swoje zadanie w stosunku do oskarżonego K. P. (1). Tak ukształtowane kary, jednostkowa i łączna, realizują dyrektywy sądowego jej wymiaru określonego treścią art.53 k.k., nadto czynią zadość jej celom zarówno w zakresie indywidualnego oddziaływania, jak i kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Z tych względów, jako niezasadną należało uznać apelację obrony

opartą na zarzucie rażącej niewspółmierności kary.

Rażąca niewspółmierność, o której stanowi przepis art. 438 pkt 4 k.p.k., zachodzi tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, który można było przyjąć, zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej. Zarzut określony treścią art. 438 pkt. 4 k.p.k. zasługuje na uwzględnienie tylko wówczas, gdy wykaże, że Sąd orzekający pominął istotne okoliczności mające wpływ na wymiar kary, bądź tym okolicznościom nie nadał właściwego znaczenia i w konsekwencji wymierzył karę niewspółmierną w stopniu rażącym. W szczególności niezasadne jest stanowisko wyrażone w apelacji obrońcy oskarżonego, odnoszące się do wymiaru kary przez Sąd Okręgowy poprzez, zdaniem skarżącego, stronnicze i wybiórcze rozważenie okoliczności mających wpływ na wymiar kary, wyrażającym się w „orzeczeniu kary eliminacyjnej przy widocznym silnym podejściu emocjonalnym i braku dystansu do okoliczności sprawy, niezbędnego dla zapewnienia prawa do sprawiedliwego procesu i zachowania pełnego obiektywizmu, w której to sytuacji członkowie składu sędziowskiego, niezdolni z przyczyn emocjonalnych, przekonania z góry o winie oskarżonego, podatni na przekaz medialny, winni wyłączyć się od orzekania w sprawie”, oraz „rażącą niewspółmierność wymierzonej kary dożywotniego pozbawienia wolności, oskarżonemu dotychczas niekaranemu, który

przyznał się do zarzucanego mu czynu, jest osobą młodą, u której jeśli nie uznać że jest osobą chorą psychicznie to stwierdzona osobowość schizotypowa w sposób znaczący wpłynęły na jego możliwości kontroli i zachowania, racjonalnego myślenia, u którego stwierdzone zmiany organiczne w mózgu, które mogły skutkować brakiem samokontroli, który nie zadawał bólu ani cierpień ofierze, nie zachowywał się w bestialski i okrutny sposób i orzeczenie kary tak jednostkowej jak i łącznej, która to swym wymiarem przekracza stopień winy i nie odgrywa właściwej roli wychowawczej i nie czyni zadość wymaganiom stawianym przed wymiarem kary a pełni rolę czysto eliminacyjną, co ostatecznie doprowadziło do wymierzenia kary nieuwzględniającej wszystkich dyrektyw wymiaru kary określonych w art. 53 k.k.". Jak wynika z wcześniej zawartych wywodów Sądu Apelacyjnego, znaczna część oceny stanu psychicznego oskarżonego opisana w cytowanym fragmencie zarzutu apelacyjnego nie została potwierdzona w opinii biegłych lekarzy psychiatrów, którą Sąd odwoławczy obdarzył przymiotem wiarygodności, spójności, przejrzystości, logiczności wyводу i kompletności. Sam fakt znacznego ograniczenia zdolności pokierowania swoim postępowaniem podczas czynu z art. 148 par. 1 kk, choć brany pod uwagę jako swego rodzaju okoliczność łagodząca, w kontekście okoliczności dokonania czynu, postawy oskarżonego jak i wniosków opinii biegłych psychiatrów i psychologa nie mógł mieć decydującego znaczenia w procesie orzekania o wymiarze kary w tym sensie, iż spowodowałby orzeczenie kary 25 lat pozbawienia

wolności. Przypomnieć w tym miejscu należy, iż biegli w punktach 7-9 (k. 65 opinii) przyjęli, że K. P. (1) wymaga stosowania środka zabezpieczającego, jak przewiduje art. 93 b k.k., a w razie skazania wymaga okresowego pobytu w oddziale terapeutycznym ZK. Uznali, że prognoza długoterminowa zakłada konieczność stosowania intensywnych środków zabezpieczających lub bezterminowego umieszczenia w odpowiedniej instytucji ze względu na bardzo wysokie ryzyko ponownego popełnienia czynów przeciwko życiu i zdrowiu, w tym czynów podobnych do tego, którego dopuścił się oskarżony (k. 26 opinii). Wszystkie zespoły biegłych opiniujące w tej sprawie zwracały uwagę na konieczność stosowania wobec K. P. (1) intensywnych środków zabezpieczających lub bezterminowego umieszczenia w odpowiedniej instytucji w przypadku zwolnienia z zakładu karnego. Wobec oskarżonego brak było możliwości ustawowych, pomimo takiego wniosku biegłych zastosowania najsurowszego środka zabezpieczającego w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym. Orzeczenie takiego pobytu zostało bowiem ograniczone do konkretnych wypadków wskazanych w ustawie, a mianowicie w przepisie art. 93 g k.k. (vide wywody uzasadnienia). Tymczasem u oskarżonego przyczyną orzeczenia ograniczonej poczytalności nie jest ani choroba psychiczna, ani upośledzenie umysłowe, a są to zaburzenia osobowości. Orzeczenie wobec K. P. (1) kary 25 lat pozbawienia wolności, w ocenie Sądu odwoławczego stało by w sprzeczności ze wszystkimi ujawnionymi w sprawie

okolicznościami obciążającymi, planowaniem czynu, precyzyjnym wyborem ofiary i miejsca dokonania jej zabójstwa, wreszcie przemyślanego, wykalkulowanego i zasługującego na szczególne napiętnowanie motywu działania (chęć sprawdzenia się i swoich możliwości w taki właśnie sposób). Nie bez znaczenia jest także sposób postępowania oskarżonego po dokonaniu zabójstwa, ucieczka, także dokładnie zaplanowana, próba zacierania śladów i chęć uniemożliwienia zlokalizowania za granicą, wreszcie, stwierdzona przez biegłych postawa symulująca chorobę psychiczną, choć mieszcząca się rzecz jasna w kryteriach podjętych środków i sposobów własnej obrony i w tym sensie nie mająca wpływu na ocenę prawnokarną, to jednak w kontekście braku woli wyrażenia jakiegokolwiek skruchy, współczucia dla ofiary czy jej bliskich, nie może pozostać bez wpływu na ocenę całości zachowania się oskarżonego i jest komponentą okoliczności wpływających na kształtowanie wymiaru kary. Oskarżony całkowicie bagatelizuje wnioski opinii sądowo psychiatrycznych w swojej sprawie. Z uwagi na powyższe kara 25 lat pozbawienia wolności byłaby karą rażąco łagodną, nie spełniającą wymogów prewencji indywidualnej, przeczyłaby względem na społeczne oddziaływanie kary.

Wniosek

1. w razie uwzględnienia zarzutu z pkt II na zasadzie art. 449a § 1 i 2 k.p.k. zwrócenie akt sprawy Sądowi I instancji w celu uzupełnienia uzasadnienia zaskarżonego wyroku;

zasadny

częściowo zasadny

wszystkie wnioski niezasadne

<p>2. w razie uwzględnienia zarzutu z pkt II.12, zwrócenie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;</p> <p>3. na zasadzie art. 17 § 1 k.p.k. i art. 31 § 1 k.k. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i umorzenie postępowania w sprawie oraz orzeczenie o środku zabezpieczającym;</p> <p>ewentualnie:</p> <p>4. w razie uwzględnienia zarzutów z pkt III.12, IV.1 oraz V lub VI złagodzenie orzeczonej kary pozbawienia wolności do lat 8 za czyn z art. 148 k.k., zaś z art. 222 k.k. do 3 miesięcy pozbawienia wolności i wymierzenie kary łącznej w wymiarze ośmiu lat pozbawienia wolności;</p> <p>5. w razie uwzględnienia zarzutu z pkt IV.2 wnoszę o uchylenie orzeczenia w zakresie nawiązki;</p> <p>lub o:</p> <p>6. uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.</p>		
<p>Wobec niepotwierdzenia zarzutów apelacji obrońcy oskarżonego w zakresie zarówno winy jak i kary wnioski są niezasadne.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzuty prokuratora</p>	
	<p>1) obraza przepisów postępowania, tj. art. 167 kpk, art. 170 § 1 pkt 5 kpk i art. 170 § 1a kpk, mogąca mieć wpływ na treść</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny</p>

	<p>ww. wyroku poprzez niezasadne oddalenie wniosku dowodowego prokuratora z dnia 2 grudnia 2020 r. o powołanie zespołu biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii z Oddziału Psychiatrii Sądowej w Areszcie Śledczym w S. celem wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego K. P. (1), w tym w szczególności celem ustalenia, czy ww. oskarżony był poczytalny w czasie zarzucanych mu czynów, w sytuacji gdy Sąd miał wątpliwości co do jasności i pełności dotychczas uzyskanych opinii dwóch zespołów biegłych psychiatrów i psychologów, pomiędzy ww. opiniami zachodziły sprzeczności, w tym co do kwestii kluczowych, a nadto Sąd uzyskał informację o dowodzie w postaci opinii z dnia 14 października 2020 r. wydanej przez ww. biegłych z OPS w AŚ w S., z której wynikały okoliczności mające istotne znaczenie dla niniejszego postępowania, w tym niestwierdzające u K. P. (1) choroby psychicznej, co w razie uzyskania wnioskowanego przez prokuratora dowodu mogłoby mieć wpływ na opis i kwalifikacje czynów, za które oskarżony został skazany w zaskarżanym wyroku.</p>	# niezasadny
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.</p>		
<p>Apelacja prokuratora była zasadna o tyle, że doprowadziła do uwzględnienia wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych lekarzy psychiatrów i psychologa celem sporządzenia kolejnej opinii o stanie zdrowia psychicznego K. P. (1). Dopuszczając, postanowieniem z dnia 9 listopada 2021 r. dowód z opinii kolejnego zespołu biegłych Sąd Apelacyjny wziął</p>		

pod uwagę podnoszoną również w apelacji prokuratora argumentację, odnoszącą się do sprzeczności pomiędzy opiniami sporządzonymi w postępowaniu przygotowawczym i jurysdykcyjnym przez I i II zespoły biegłych. Zgodzić należało się z argumentacją zawartą w prokuratorskim środku zaskarżenia, że wnioski obu opinii, w tym co do kwestii kluczowych były odmienne, co dawało możliwość powołania innych biegłych na podstawie art. 201 k.p.k. Tymczasem Sąd Okręgowy pomimo stwierdzonych sprzeczności oraz zgłoszonych przez strony postępowania wniosków o powołanie kolejnego zespołu biegłych z tej możliwości nie skorzystał, opierając swoje rozstrzygnięcie na wnioskach opinii II zespołu. Sąd Apelacyjny po analizie zgromadzonego materiału dowodowego i argumentacji zawartej w apelacjach obrońcy i prokuratora podjął decyzję o uwzględnieniu wniosków i powołaniu kolejnych biegłych. Uznał jednocześnie, że oddalenie wniosku dowodowego prokuratora w tym zakresie na podstawie art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. było oczywiście niezasadne. Ma bowiem rację skarżący prokurator, wskazując na treść art. 170 §1 a k.p.k., że do oddalenia wniosku dowodowego wyłącznie na podstawie art. 170 §1 pkt 5 k.p.k. nie może dojść jeżeli okoliczność, która miałaby być udowodniona ma istotne znaczenie dla ustalenia czy popełniony czyn stanowi przestępstwo. Zgodnie bowiem z treścią art. 31 §1 k.k. nie popełnia przestępstwa osoba, która z powodu choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego lub innego zakłócenia czynności psychicznych nie mogła w czasie czynu rozpoznać jego

<p>znaczenia lub pokierować swoim postępowaniem.</p> <p>Wniosek prokuratora o powołanie nowych biegłych został uwzględniony częściowo. Sąd nie uwzględnił go w tym zakresie, w którym prokurator wnosił o powołanie konkretnie biegłych z OPS w Areszcie Śledczym w S., którzy opiniowali w innej sprawie oskarżonego, gdzie uznali go za w pełni poczytalnego (opinia k. 6714 – 6754). Sąd Apelacyjny nie był w tym zakresie związany wnioskami stron i dążąc do zachowania jak największej przejrzystości i bezstronności zasięgnął opinii biegłych, co do których powziął wiedzę, że dysponują wiadomościami specjalnymi oraz doświadczeniem w opiniowaniu sędowo – psychiatrycznym.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>o przeprowadzenie dowodu określonego i uzasadnionego we wniosku dowodowym prokuratora z dnia 2 grudnia 2020 r. (k. 6879-80), a następnie, w przypadku uzyskania opinii o pełnej poczytalności oskarżonego K. P. (1) - o zmianę wyroku poprzez eliminację z opisu i kwalifikacji czynów okoliczności dotyczącej działania sprawcy w warunkach ograniczonej poczytalności, tj. okoliczności z art. 31 § 2 kk.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.</p>		
<p>Wniosek o zmianę wyroku okazał się zasadny. Zakres zmiany wynikał z wniosków opinii III zespołu biegłych, które w części tylko</p>		

pokrywały się z postulatami
prokuratora.

**4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU**

Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).

Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.

**5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU
ODWOŁAWCZEGO**

5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji

1.3 1

Przedmiot utrzymania w mocy

Wyrok został utrzymany w mocy:

- co do pkt 1. w części w jakiej przyjęto, że oskarżony zbrodni zabójstwa dokonał mając ograniczoną w stopniu znacznym poczytalność (w obszarze zdolności pokierowania swoim postępowaniem) oraz w zakresie wymierzonej za ten czyn kary dożywotniego pozbawienia wolności;

- co do pkt 2. w zakresie wymiaru kary;

- co do pkt 3. w zakresie wymiaru kary łącznej dożywotniego pozbawienia wolności;

- co do pkt 4, którym orzeczono terapeutyczny system wykonywania kary pozbawienia wolności;

- oraz co do pkt 6, 7 i 8.

Zwiążle o powodach utrzymania w mocy.	
Sąd Apelacyjny uznał orzeczenie Sądu Okręgowego w zakresie wyżej wskazanym za słuszne. Szczegółowa argumentacja w tym zakresie zawarta jest we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia.	
<u>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
1.3.1 1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zmieniono zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego K. P. (1) w ten sposób, że: a) ustalono, iż czynu przypisanego w punkcie 1. wyroku, a zarzuconego w punkcie I. aktu oskarżenia K. P. (1) dopuścił się mając zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem, w rozumieniu art. 31 § 2 k.k.; b) przyjęto, że czynu przypisanego w punkcie 2. wyroku, a zarzuconego w punkcie II. aktu oskarżenia K. P. (1) dopuścił się mając zachowaną zdolność rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem i z podstawy skazania za ten czyn wyeliminowano art. 31 § 2 k.k.;	
Zwiążle o powodach zmiany.	
Wskazane zmiany zaskarżonego orzeczenia są wynikiem dopuszczenia dowodu z opinii III zespołu biegłych w osobach J. P., M. M. i M. N. i podzielenia przez Sąd Apelacyjny wniosków tej opinii w zakresie poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów.	

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia</u>	

		# art. 439 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia.		
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia.		
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia.		

<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		

<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku</u>		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
	III, IV	Zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adwokat M. O., Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 4320 (cztery tysiące trzysta dwadzieścia) złotych, powiększoną o należny podatek VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w instancji odwoławczej; Zwolniono oskarżonego w całości od zapłaty kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa z uwagi na konieczność odbycia eliminacyjnej kary dożywotniego pozbawienia wolności.

7. PODPIS		
Izabela Szumniak		

Adam Wrosek Małgorzata Janicz Katarzyna Capałowska Sławomir Machnio		
<u>1.3 Granice zaskarżenia</u>		
Wpisać kolejny numer załącznika 1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Ustalenie, że oskarżony działał w stanie ograniczonej w stopniu znacznym poczytalności	
<u>1.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2 Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa	

	materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<i>1.4. Wnioski</i>		
#	uchylenie	# zmiana

<u>1.3 G. zaskarżenia</u>			
Wpisać kolejny numer załącznika 2			
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Ustalenie, że oskarżony działał w stanie ograniczonej w stopniu znacznym poczytalności		
<u>1.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2 Podniesione zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

zdania odrębnego sędziego Sądu Apelacyjnego Izabeli Szumniak

Podzielaam poczynione przez Sąd Apelacyjny ustalenia faktyczne oraz ich ocenę dokonaną przez sąd odwoławczy. W szczególności podzielaam ustalenie odnośnie do ustalenia, że oskarżony miał ograniczoną w stopniu znacznym możliwość pokierowania swoim postępowaniem w zakresie czynu z art. 148 § 1 k.k.

Nie zgadzam się natomiast ze stanowiskiem odnoszącym się co do możliwości – w ustalonym stanie sprawy – wymierzenia oskarżonemu za czyn z art. 148 § 1 k.k. kary dożywotniego pozbawienia wolności.

W mojej ocenie uznać należało za zasadny zarzut obrońcy oskarżonego w części dotyczącej wymierzenia oskarżonemu za czyn z art. 148 § 1 k.k. kary rażąco, niewspółmiernie surowej. O rażącej niewspółmierności kary nie może być mowy tylko wtedy, gdy kara jest współmierna do stopnia społecznej szkodliwości czynu i spełnia zadania w zakresie społecznego oddziaływania, oraz cele indywidualno-prewencyjne, jest wynikiem trafnej oceny okoliczności przedmiotowych i podmiotowych sprawy oraz **nie przekracza stopnia zawinienia** sprawcy, a jej wymiar uwzględnia wszystkie okoliczności zarówno obciążające jak i **przemawiające na korzyść oskarżonego**. Wymierzona oskarżonemu K. P. (1) kara dożywotniego pozbawienia wolności, w mojej ocenie, przekracza stopień jego winy i nie uwzględnia w dostatecznym stopniu okoliczności przemawiających na jego korzyść.

Zgodnie z art. 53 § 1 k.k. in principio w brzmieniu obowiązującym na dzień orzekania sąd ma obowiązek baczyć, aby dolegliwość wymierzonej kary nie przekraczała stopnia przypisanej sprawcy czynu zabronionego winy. Zasada ta ma charakter bezwzględny. Jeszcze dosadniej wyrażona została w treści omawianego artykułu zmienionego ustawą z 7 lipca 2022 r. (Dz. U. poz. 2600), gdzie wprost zapisano, że „dolegliwość kary nie może przekraczać stopnia winy”, która to zmiana ostatecznie weszła w życie z dniem 1 października 2023 r. Z uwagi na powyższe, nawet inne zakładane cele kary, związane choćby z zaspokojeniem społecznego poczucia sprawiedliwości, nie mogą prowadzić do sytuacji, że rozmiar sankcji karnej wykracza poza granice wyznaczone stopniem winy. Tak wymierzona kara stanowi wówczas wyłącznie prymitywny odwet.

Tymczasem, moim zdaniem decydujący wpływ na ocenę stopnia winy miało ustalenie, iż sprawca działał w warunkach ograniczonej poczytalności, o której mowa w art. 31 § 2 k.k. Kwestia poczytalności, ma bowiem pierwszorzędne znaczenie w zakresie ustalania winy sprawcy (i jej stopnia). Nawet w wypadku braku przesłanek o jakich mowa w art. 31 § 1 i 2 k.k. ograniczenie poczytalności – chociaż nie w stopniu znacznym – może mieć istotne znaczenie przy wymiarze kary z uwagi na mniejszy stopień winy (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., sygnatura akt IV KK 459/17).

Oczywistym jest przy tym, iż nie zawsze działanie w warunkach znacznego ograniczenia poczytalności obliguje do wymiaru kary w najniższym ustawowym wymiarze lub kary nadzwyczajnie złagodzonej, gdyż zawsze ograniczona poczytalność musi być zestawiona ze stopniem społecznej szkodliwości czynu. Stopień ten w przedmiotowej sprawie prawidłowo został uznany przez sądy obu instancji za znaczny, a zwiększającym go okolicznościom obciążającym (m. in. zaskługująca na napiętnowanie motywacja sprawcy, szczegółowe zaplanowanie zbrodni, bezbronność wytypowanej ofiary) nadano właściwe znaczenie. Z drugiej jednak strony, wymierzając i akceptując karę dożywotniego pozbawienia wolności za czyn z art. 148 § 1 k.k. choć dostrzeżono występujące w sprawie okoliczności łagodzące, zmniejszające społeczną szkodliwość czynu i winę sprawcy, takie jak młody wiek oskarżonego, uprzednią niekaralność, prowadzenie ustabilizowanego trybu życia, brak konfliktów z prawem, przyznanie się do winy i złożenie wyjaśnień – to nie nadano im odpowiedniego znaczenia. Pominięto niebagatelną przecież okoliczność, że wymierzenie najbardziej dolegliwej, eliminacyjnej kary pozbawienia wolności dotyczy najczęściej sprawców zdemoralizowanych, karanych, działających w ramach recydywy, popełniających zabójstwa kwalifikowane, które to sytuacje nie miały miejsca jeśli chodzi o osobę K. P. (1). Nie kwestionując, że oskarżony dopuścił się najcięższego przestępstwa, w sposób zaplanowany pozbawiając życia niewinną, młodą osobę, nie sposób nie zauważyć i nie było to kwestionowane, że oskarżony dążył do tego aby śmierć K. J. nastąpiła jak najszybciej i nie było jego celem zadawanie jej cierpienia. To co nastąpiło później, czyli dekapitacja, przewiezienie zwłok do wynajmowanego mieszkania, w tym w celu skonsumowania części jej ciała do

czego nie doszło i podpalenia zwłok były to działania następcze, dokonywane po zabójstwie i związane głównie z zacieraniem śladów przestępstwa.

W tym zakresie pozostaję zgodna ze stanowiskiem sędziego Danuty Kachnowicz, która w przedmiotowej sprawie jako członek składu orzekającego w I Instancji złożyła zdanie odrębne w zakresie kary. Zwróciła uwagę, że oskarżony w toku procesu okazał żal z powodu śmierci pokrzywdzonej i krytyczny stosunek do popełnionej zbrodni.

Tym samym, podzielam stanowisko, że karanie osób takich jak K. P. (1) ponad zasięg ich winy, tylko dla odstraszenia ewentualnych innych całkowicie poczytalnych sprawców, byłoby oczywistym sprzeniewierzeniem wymaganiom kary sprawiedliwej. Co więcej, funkcja społecznego oddziaływania kary nie może polegać na zaspokajaniu restrykcyjnych, a niejednokrotnie odwetowych upodobań części społeczeństwa, która domaga się najwyższych kar bez znajomości okoliczności sprawy, zwłaszcza w sprawach pozostających w zainteresowaniu mediów. Sprawa K. P. (1), na co słusznie wskazuje w apelacji obrońca, od samego początku cieszyła się szczególnym zainteresowaniem społeczeństwa i mediów, a w przestrzeni publicznej pojawiał się szereg wypowiedzi osób domagających się potraktowania oskarżonego z najwyższą surowością.

Bez wątplenia oskarżony K. P. (1) działając z zamiarem bezpośrednim dokonał okrutnej i zaplanowanej zbrodni zabójstwa pokrzywdzonej K. J.. Aby jednak wymierzona kara była karą sprawiedliwą musi odzwierciedlać prócz okoliczności związanych z ochroną społeczeństwa, społecznym poczuciem sprawiedliwości, rekompensatą za popełnione przestępstwo, stopniem społecznej szkodliwości czynu, również te związane z osobą oskarżonego.

Uważam, że adekwatną karą dla K. P. (1) za popełnioną przez niego zbrodnię zabójstwa jest kara 25 lat pozbawienia wolności z zastrzeżeniem, że o dobrodziejstwo warunkowego, przedterminowego zwolnienia oskarżony będzie mógł się ubiegać po odbyciu 20 lat tej kary. To obostrzenie jawi się jako niezbędne z uwagi na konieczność wydłużonej resocjalizacji oskarżonego, biorąc pod uwagę okoliczności popełnionej zbrodni zabójstwa oraz wskazania biegłych psychiatrów i psychologów.

Wobec tego, że oskarżony, skazany za przestępstwo popełnione w stanie ograniczonej poczytalności, popełnił zbrodnię zabójstwa w związku z zaburzeniami osobowości, o takim charakterze i nasileniu, że zachodzi co najmniej wysokie prawdopodobieństwo popełnienia czynu zabronionego z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia, w mojej ocenie zachodzi również potrzeba orzeczenia wobec niego środków zabezpieczających, z wyłączeniem środka zabezpieczającego w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym. Umiejętnie prowadzona, celowana terapia dedykowana osobom z zaburzeniami osobowości, w połączeniu z elektroniczną kontrolą miejsca pobytu, w mojej ocenie, zapobiegłyby ponownemu popełnieniu przez oskarżonego czynu zabronionego. Nie zgadzam się z tezą, iż wskazana przez biegłych konieczność zastosowania najsurowszych środków zabezpieczających, w wypadku zwolnienia z zakładu karnego, przy braku ustawowej możliwości zastosowania środka izolacyjnego w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym, ma odnieść taki oto skutek, że aby odizolować oskarżonego od społeczeństwa i zapobiec ponownemu popełnieniu czynu zabronionego wymierza się najsurowszą, eliminacyjną karę dożywotniego pozbawienia wolności, bez baczenia na stopień winy i istniejące okoliczności łagodzące.